

**การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการสร้างนิสัยในการเรียนวิชาการโปรแกรมภาษาฐานข้อมูล
ทางธุรกิจมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์ ตรีง**

**Kowledge Management Based on Habit Cultivation Process of Database
Language Programming for Business at Suan Dusit Rajabhat University,
Trang Center.**

กิงดาว เกษสมัน^{1*}

Gingdaw Kohsaman

¹ อาจารย์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งตรีง

¹ Lecturer, Suan Dusit Rajabhat University, Trang Center

* Corresponding author, E-mail: yaimaimai@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการจัดการการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการการสร้างนิสัย รายวิชาการโปรแกรมภาษาฐานข้อมูลทางธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งตรีง ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลนักศึกษา จำนวน 18 คน โดยการบันทึกพฤติกรรมในการเรียน และบันทึกการปฏิบัติงานของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนและการตัดสินคุณภาพ

สรุปผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมทางการเรียนดี โดยไม่มีนักศึกษาคนใดที่เข้าเรียนสาย นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าเรียนครบทุกครั้ง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ขาดเรียน 1 ครั้ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ในการทำกิจกรรมกลุ่มนั้น พบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 24.25 รองลงมาคือ 24.00 และ 23.50 ตามลำดับ ซึ่งการออกแบบผลงานของนักศึกษานั้นเป็นไปตามกำหนดเวลาและอยู่ในเกณฑ์ดี แสดงให้เห็นว่ามีการนำเอากระบวนการสร้างนิสัยมาใช้ในการเรียนสามารถทำให้นักศึกษามีคุณลักษณะในการเรียนที่ดี มีความตรงต่อเวลา และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะส่งผลให้มีการพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาการโปรแกรมภาษาฐานข้อมูลทางธุรกิจได้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การตรงต่อเวลา การทำงานเป็นทีม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น คุณลักษณะที่ดี
พัฒนาการเรียนรู้อีกเกี่ยวกับระบบฐานข้อมูล

Abstract

The research on the management process of creating learning habits in business database language programming at Suan Dusit Rajabhat University, Trang center. The researcher collected 18 college students data and record the performance of each student groups, using the scoring and quality decision.

The results showed that students had good learning behaviors. None of them attended the class late. Fifteen students fully attended the class, 83.33 percent whereas three students missed one class attendances 16.67 percent, it was found that the highest average score was 24.25, followed by 24.00 and 23.50 respectively, The results also showed that students had a good design and finished work on time. It can be explained that students were able to learn and create a good learning habit. Also, students had ability to work with other as well as to contribute, the development of learning in the course of programming languages, databases, business better.

Keywords: punctuality, teamwork, to get the opinions of others, good features, development, learning about the database.

บทนำ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ซึ่งเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา และเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ เป็นคนมีความรู้ความคิด ความสามารถ ทั้งในการพัฒนาตน และอาชีพการทำงานในสังคมอย่างมีความสุข และการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการสร้างนิสัยนั้นเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังคุณลักษณะและบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนที่สอดคล้องกับระดับขั้นพัฒนาของพฤติกรรมด้านคุณลักษณะซึ่งจะทำให้เกิดคุณลักษณะนิสัยที่ดี และถาวรขึ้นในตัวผู้เรียน และในปัจจุบันได้มีการปฏิรูปปรับเปลี่ยนไปสู่การจัดการศึกษาให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม และจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงสุด เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ คือ ดี เก่งและมีความสุข ปรากฏสัมฤทธิ์ผลการปฏิรูปการศึกษาเพื่อทำให้คุณภาพของคนไทยสูงขึ้น และมีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการและสติปัญญา ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ต้องพยายามนำกระบวนการคิดไปสอดแทรกในการเรียนการสอนทุกสาระการเรียนรู้ ซึ่งปัจจุบันการคิด และการสอนคิดเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูง ผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถสูงมักได้รับการยอมรับและได้รับโอกาสที่ดีกว่า เนื่องจากการคิดเป็น เป็นทักษะที่มีในบุคคลเพื่อให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ มีความมั่นใจในตนเอง และเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างดี โดยมีทักษะและกระบวนการในการคิด การวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้

อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถพัฒนาตนเองได้ ซึ่งเป็นการนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการสร้างนิสัยในการเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้มี โอกาสในการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ไม่พึงประสงค์ให้เป็นไปตามขั้นตอนที่เหมาะสมกับวัยวุฒิภาวะทางอารมณ์และสภาพแวดล้อมและเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิด วิเคราะห์และฝึกปฏิบัติจริงจนเกิดคุณลักษณะนิสัย

วิชาการโปรแกรมภาษาฐานข้อมูลทางธุรกิจ รหัสวิชา 3563121 เป็นรายวิชาสำหรับนักศึกษาภาคปกติ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ ในการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้าง และองค์ประกอบของฐานข้อมูล การเขียน Entity Relation Diagram การออกแบบ วิเคราะห์ สร้าง และจัดการระบบฐานข้อมูล โดยใช้โปรแกรมภาษาฐานข้อมูล เช่น SQL รวมถึงความรับผิดชอบและหน้าที่ขององค์การที่นำระบบฐานข้อมูลมาใช้รวมถึงการมี คุณธรรม จริยธรรม ทักษะในการใช้ภาษา การสื่อสาร เทคโนโลยี และสามารถทำงานเป็นทีมได้ ซึ่งจากการสอนในรายวิชานี้ในเทอมก่อน ซึ่งเป็นวิชาที่มีภาคปฏิบัติด้วยนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นคือ นักศึกษามาการเข้าเรียนสาย ขาดเรียน จนทำให้การเรียนไม่ต่อเนื่อง ดังนั้นไม่สามารถมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีได้ การทำวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาว่าการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ กระบวนการสร้างนิสัย จะช่วยให้ นักศึกษามีคุณลักษณะที่ดีโดยเน้นเรื่อง การตรงต่อเวลา และการทำงานเป็นทีม อีกทั้งเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันวิชาการโปรแกรมภาษาฐานข้อมูลทางธุรกิจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมและสร้างคุณลักษณะที่ดี ให้ นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ชั้นปีที่ 3 วิชาการโปรแกรมภาษาฐานข้อมูลทางธุรกิจ รหัสวิชา 3563121 โดยใช้กระบวนการสร้างนิสัย
2. เพื่อแก้ปัญหานักศึกษาที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการเข้าเรียนและการทำงานกลุ่ม ในรายวิชาการโปรแกรมภาษาฐานข้อมูลทางธุรกิจ รหัสวิชา 3563121 โดยใช้กระบวนการสร้างนิสัย
3. เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการโปรแกรมภาษาฐานข้อมูลทางธุรกิจ รหัสวิชา 3563121 โดยใช้กระบวนการสร้างนิสัย

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการสร้างนิสัยในการเรียน วิชาการจัดการฐานข้อมูลเบื้องต้น มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์ตรังในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวน แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญความเป็นมาของแนวคิด

Carl R.Rogers คือผู้คิดค้นและใช้คำว่า “เด็กเป็นศูนย์กลาง” (Child-centred) เป็นครั้งแรก และต่อมามีคำซึ่งแสดงถึงแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในลักษณะคล้ายกันอีกหลายคำ เช่น active learning. Participatory learning หรือ learner independence แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ แนวทางที่มุ่งพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนโดยเน้นให้

ความสำคัญกับผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความต้องการ มีส่วนร่วมและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตน ซึ่งแนวคิดนี้นำไปสู่หลัก ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (วัฒนาพร รัชบุทุกษ์, 2541)

หลักการสำคัญของ “ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” คือ

1. ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนจึงเป็นเจ้าของการเรียนรู้ บทบาทของครูเป็นผู้สนับสนุนและเป็นแหล่งความรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนจะรับผิดชอบตั้งแต่เลือกและวางแผน

2. เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมายจึงขึ้นอยู่กับ “สิ่งที่จะสอนและวิธีที่จะสอน”

3. การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การมีส่วนร่วมกับเพื่อน การทำงานประสบผลสำเร็จ การรับผิดชอบต่องาน การรู้จักแบ่งปันและความพยายามเชิงสร้างสรรค์

4. สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียน ความสัมพันธ์ในลักษณะช่วยเหลือกันในกลุ่ม เป็นสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงาม การพัฒนา การเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การปรับปรุงวิธีการทำงาน และการจัดการกับชีวิตของแต่ละบุคคล

5. ครูคือผู้อำนวยความสะดวกและเป็นแหล่งความรู้ ครูต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน สามารถคิดได้หลากหลายแบบ เป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียนและสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีหลายวิธีหรือหลายกิจกรรม ผู้รายงานได้พยายามศึกษา และแนะนำ นิเทศ ให้ครูนำมาปรับใช้กับกระบวนการเรียนการสอน ตามหน่วยการเรียนรู้บูรณาการในครั้งนี้ โดยสรุป ดังนี้

การสอนแบบหน่วย การสอนแบบหน่วยเป็นวิธีการสอนที่นำเอาเนื้อหาหลาย ๆ เนื้อหามาสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน แล้วสร้างหน่วยการเรียนการสอนขึ้นมาใหม่ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการสอน และคำนึงถึงผู้เรียนว่าจะให้ผู้เรียนเรียนรู้อะไรบ้าง โดยคำนึงถึงตัวผู้เรียนคือความสนใจและความสามารถเป็นหลัก (สาโรช โศภีรักษ์, 2546)

การจัดการเรียนรู้แบบอุปนัย คือ กระบวนการที่ผู้สอนสอนจากรายละเอียดปลีกย่อยหรือจากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ หรือกฎเกณฑ์ หลักการ ข้อเท็จจริง หรือข้อสรุป โดยการนำเอาตัวอย่างข้อมูล เหตุการณ์ สถานการณ์ ที่มีหลักการแฝงอยู่มาให้ผู้เรียน ศึกษา สังเกต ทดลอง เปรียบเทียบหรือวิเคราะห์ จนสามารถสรุปหลักการหรือกฎเกณฑ์ได้ด้วยตนเอง (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545)

การจัดการเรียนรู้แบบใช้คำถาม เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนาความคิดผู้เรียน ถามให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิเคราะห์ วิวิจารณ์ สังเคราะห์ หรือการประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้น (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545)

การจัดการเรียนรู้แบบ KWL เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับทักษะการคิดอย่างรู้ตัวว่าตนคิดอะไร มีวิธีคิดอย่างไร สามารถตรวจสอบความคิดของตนเองได้ และสามารถปรับเปลี่ยนกลวิธีการคิดของตนได้ โดยผู้เรียนจะได้รับการฝึกให้ตระหนักในกระบวนการทำความเข้าใจตนเอง มีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบความเข้าใจของตน มีการจัดระบบข้อมูลเพื่อการดึงมาใช้ในภายหลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545)

การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ของตนเอง โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษา คิด ค้นคว้า ทดลอง ระดมสมอง ศึกษาจากใบความรู้ สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งจะมีการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นกับความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่แล้ว โดยผู้สอนจะเป็นผู้ช่วยเหลือ มีการตรวจสอบความรู้ใหม่ ซึ่งสามารถกระทำ ได้ทั้งการตรวจสอบกันเองระหว่างกลุ่ม หรือผู้สอนช่วยเหลือในการตรวจสอบความรู้ใหม่ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545)

การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่ม คือกระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนมีอิสระในการศึกษาหาความรู้ตามหลักประชาธิปไตย รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานระบบกลุ่ม การศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ส่งผลทำให้ผู้เรียนเกิดนิสัยรักการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองได้ด้วยความมั่นใจ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545)

การจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย คือ กระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนหรือที่กลุ่มมีความสนใจร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาคำตอบแนวทางหรือแก้ปัญหาร่วมกัน การจัดการเรียนรู้แบบนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ คือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน และชื่นชมผลงานร่วมกัน (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545)

การจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ คือ กระบวนการที่ผู้สอนกำหนดหัวข้อเรื่อง ปัญหา หรือสร้างสถานการณ์ขึ้นมาให้คล้ายกับสภาพความเป็นจริงแล้วให้ผู้เรียนสวมบทบาท หรือแสดงบทบาทนั้นตามความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ของผู้เรียนที่คิดว่าควรจะเป็นภายหลังของการแสดงบทบาทสมมติจะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงออกทั้งด้านความรู้และพฤติกรรมของผู้แสดงเพื่อการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียน ได้เรียน “วิธีการเรียนรู้” อย่างเป็นขั้นตอน หรือเป็นกระบวนการ โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้คิด ผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผู้สอนเป็นผู้กำกับควบคุมให้ผู้เรียนมีการปฏิบัติ ฝึกฝนจนเกิดทักษะ สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้และรับรู้ขั้นตอนทั้งหมด จนสามารถนำไปใช้ได้อย่างอัตโนมัติและนำไปใช้ได้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545)

การจัดการเรียนรู้ประกอบเพลง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งจัดให้ผู้เรียนผลิตเพลง ปลูกฝังความคิด จินตนาการ และสร้างทักษะการสื่อสารสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การสอนที่ใช้ดนตรีและเพลงเป็นสื่อสร้างกิจกรรม ช่วยให้ครูและศิษย์ทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และเข้าใจสาระของบทเรียนมากขึ้น

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึงการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาทข้อมูล และกติกากการเล่นที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น โดยใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลในความเป็นจริง ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ

การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการสร้างนิสัย เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังคุณลักษณะและบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนที่สอดคล้องกับระดับขั้นพัฒนาของพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ ซึ่งจะก่อให้เกิดคุณลักษณะนิสัยที่ดีและถาวรขึ้นในตัวผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาจริยธรรม เป็นกระบวนการเรียนรู้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนที่พึงปฏิบัติต่อผู้อื่นและสังคมโดยรวมที่อยู่ในปทัสถานของสังคม

การจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทาน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่นำนิทานเข้ามาเป็นสื่อเพื่อการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น ตลอดจนการสอนคุณธรรม จริยธรรม การปรับตัว และส่งเสริมการอ่าน จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสร้างนิสัย

ความหมาย

การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการสร้างนิสัย เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังคุณลักษณะและบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนที่สอดคล้องกับระดับขั้นพัฒนาของพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ ซึ่งจะก่อให้เกิดคุณลักษณะนิสัยที่ดีและถาวรขึ้นในตัวผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เป็นไปตามขั้นตอนที่เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะทางอารมณ์และสภาพแวดล้อม
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิด วิเคราะห์และฝึกปฏิบัติจริงจนเกิดคุณลักษณะนิสัยที่ดีและถาวร

องค์ประกอบสำคัญ

1. คุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์
2. กระบวนการสร้างนิสัย
3. ผลการเรียนรู้หรือคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการสร้างนิสัยมีดังนี้

1. ชั้นรับรู้
2. ชั้นคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ
3. ชั้นสร้างแนวปฏิบัติที่เหมาะสม
4. ชั้นลงมือปฏิบัติ
5. ชั้นประเมินผล/ปรับปรุง
6. ชั้นชื่นชมต่อการปฏิบัติ

คุณลักษณะต่างๆ ที่ใช้กระบวนการสร้างนิสัยในการพัฒนาได้ เช่น

- การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- รักการอ่าน
- รักการเขียน
- รักความสะอาด
- การประหยัดอดออม
- ความซื่อสัตย์สุจริต
- ความขยันหมั่นเพียร
- การตรงต่อเวลา
- การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- ฯลฯ

ข้อดีและข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสร้างนิสัย มีดังนี้

ข้อดี

1. ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและค้นพบความรู้ด้วยตนเอง
2. ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์
3. เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ประหยัด

ข้อจำกัด

1. เป็นวิธีการที่ใช้เวลาค่อนข้างมาก
2. ผู้สอนจะต้องดูแล เอาใจใส่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิดและทั่วถึงจึงจะได้ผลดี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรประกอบด้วย นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการโปรแกรมภาษาฐานข้อมูลทางธุรกิจ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์ตรัง จำนวน 18 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกคน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยโดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- แบ่งกลุ่มนักศึกษาเพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน
- มีการบันทึกพฤติกรรมการศึกษา โดยที่ใช้แบบบันทึกพฤติกรรม
- มีการบันทึกพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม โดยใช้แบบสังเกตการปฏิบัติงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ระหว่างภาคเรียนให้นักศึกษากลุ่มเป้าหมายแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เพื่อวิเคราะห์ออกแบบและสร้างระบบฐานข้อมูล โดยผู้วิจัยจะทำหน้าที่ติดตามพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย แล้วนำข้อมูลมาปรับพฤติกรรมการศึกษา โดยเน้นการตรงต่อเวลา และการทำงานเป็นทีม ในราย วิชาการโปรแกรมภาษาฐานข้อมูลทางธุรกิจ

โดยกิจกรรมกลุ่มมีทั้งหมด 4 กิจกรรม ดังต่อไปนี้

- กิจกรรมที่ 1 การออกแบบฐานข้อมูล
- กิจกรรมที่ 2 การเขียน E-R Diagram
- กิจกรรมที่ 3 การทำ Normalization
- กิจกรรมที่ 4 ภาษา SQL

2. ในระหว่างภาคเรียน ผู้วิจัยจดบันทึกพฤติกรรมการศึกษา ลงในแบบบันทึกพฤติกรรมทางการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้จากกระบวนการเรียนของผู้เรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้มีดังนี้

1. การวิเคราะห์พฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคลโดยพิจารณาจากจำนวนครั้งของการเข้าเรียน สาย ขาด ที่บันทึกไว้ในแบบบันทึกพฤติกรรมทางการเรียน แล้วนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการทำกิจกรรมกลุ่มจำนวน 4 ครั้ง โดยพิจารณาจากแบบสังเกตการปฏิบัติงานและใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนและเกณฑ์ตัดสินคุณภาพดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมหรือผลงานชัดเจน ถือว่าดีมากให้ 3 คะแนน

พฤติกรรมหรือผลงานเทียบเท่าคนทั่วไป ถือว่าปานกลางให้ 2 คะแนน

พฤติกรรมหรือผลงานต่ำกว่าคนทั่วไป ถือว่าพอใช้ให้ 1 คะแนน

ไม่ปฏิบัติ ถือว่าต้องปรับปรุง ให้ 0 คะแนน

หลังจากทำกิจกรรมครบทั้ง 4 ครั้ง นำข้อมูลคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และระดับคุณภาพ

เกณฑ์คุณภาพ/ความสำเร็จ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
0-10	ปรับปรุง
11-20	พอใช้
21-30	ดี

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการสร้างนิสัยในการเรียนวิชา การโปรแกรมภาษาฐานข้อมูลทางธุรกิจ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 18 คน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เรียนวิชาการโปรแกรมภาษาฐานข้อมูลทางธุรกิจ

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	9	50.00
หญิง	9	50.00

จากตารางที่ 1 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงและเพศชายจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50

ตอนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมทางการเรียน

ตารางที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมทางการเรียนวิชาการโปรแกรมภาษาฐานข้อมูลทางธุรกิจ

ลำดับ	รหัสนักศึกษา	มา	สาย	ขาด
1	5229694xxxx	14	0	1
2	5229694 xxxx	15	0	0
3	5229694 xxxx	14	0	1
4	5229694 xxxx	15	0	0
5	5229694 xxxx	15	0	0
6	5229694 xxxx	15	0	0
7	5229694 xxxx	15	0	0
8	5229694 xxxx	14	0	1
9	5229694 xxxx	15	0	0
10	5229694 xxxx	15	0	0

ลำดับ	รหัสนักศึกษา	มา	สาย	ขาด
11	5229694 xxxx	15	0	0
12	5229694 xxxx	15	0	0
13	5229694 xxxx	15	0	0
14	5229694 xxxx	15	0	0
15	5229694 xxxx	15	0	0
16	5229694 xxxx	15	0	0
17	5229694 xxxx	15	0	0
18	5329694 xxxx	15	0	0

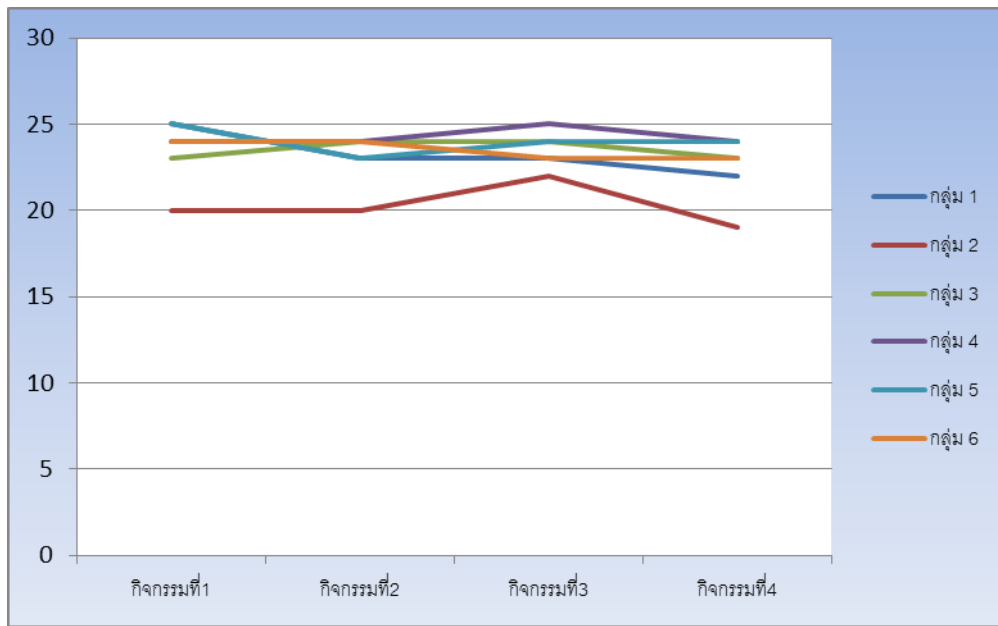
จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมทางการเรียนของนักศึกษาจำนวน 18 คน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เข้าเรียนครบทุกครั้ง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ขาดเรียน 1 ครั้ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และไม่มีนักศึกษาที่มีพฤติกรรมมาเรียนสาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำกิจกรรมกลุ่ม

มีการแบ่งกลุ่มนักศึกษาเพื่อทำกิจกรรมกลุ่มในการปฏิบัติงาน ซึ่งแบ่งเป็น 6 กลุ่ม นักศึกษาแต่ละกลุ่มมีคะแนนในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ตารางคะแนนในการทำกิจกรรมกลุ่ม

กลุ่ม	กิจกรรมที่1	กิจกรรมที่2	กิจกรรมที่3	กิจกรรมที่4	คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
1	25	23	23	22	23.25	ดี
2	20	20	22	19	20.25	พอใช้
3	23	24	24	23	23.50	ดี
กลุ่ม	กิจกรรมที่1	กิจกรรมที่2	กิจกรรมที่3	กิจกรรมที่4	คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
4	24	24	25	24	24.25	ดี
5	25	23	24	24	24.00	ดี
6	24	24	23	23	23.50	ดี

จากตารางที่ 3 แสดงว่า นักศึกษาที่มีคะแนนกลุ่มสูงสุดคือ กลุ่มที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย 24.25 อยู่ในระดับดี รองลงมาคือกลุ่มที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ย 24.00 อยู่ในระดับดี และกลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ย 23.50 เท่ากัน อยู่ในระดับดี และกลุ่มที่มีคะแนนต่ำสุดคือกลุ่มที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 20.25 อยู่ในระดับพอใช้

สรุปผลการวิจัย พบว่า

1. นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการโปรแกรมภาษาฐานข้อมูลทางธุรกิจ มีนักศึกษาเข้าเรียนครบทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 83.33 ขาดเรียน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.67 และนักศึกษาทั้งหมดไม่มีพฤติกรรมมาเรียนสาย
2. นักศึกษาที่มีคะแนนกลุ่มสูงสุดคือ กลุ่มที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย 24.25 อยู่ในระดับดี รองลงมาคือกลุ่มที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ย 24.00 อยู่ในระดับดี กลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ย 23.50 เท่ากัน อยู่ในระดับดี ตามลำดับ
3. ระดับคุณภาพของผลงานจากการทำกิจกรรมกลุ่ม จำนวน 5 กลุ่ม อยู่ในระดับดี ได้แก่กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4 กลุ่มที่ 5 และกลุ่มที่ 6 ส่วนกลุ่มที่ 2 คุณภาพงานอยู่ในระดับพอใช้

อภิปรายผลการวิจัย จากผลการวิจัยครั้งนี้ อภิปรายผลได้ว่า

พฤติกรรมทางการเรียนของนักศึกษา เช่น การเข้าเรียนตรงเวลา ไม่ขาด ไม่สาย การให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม ความกระตือรือร้น และการตั้งใจเรียน ทำให้นักศึกษาสามารถออกแบบผลงานหรือกิจกรรมให้ออกมาอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2545) ที่กล่าวว่า ข้อดีของการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการกระบวนการสร้างนิสัย ทำให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงและค้นพบความรู้ด้วยตนเองและยังสามารถทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้อีกทางหนึ่ง และจากการสังเกต ในขณะที่ทำการสอน และการควบคุมการทำกิจกรรมกลุ่มของนักศึกษา พบว่านักศึกษาที่แสดงความคิดเห็นจะเป็นผู้ที่เข้าใจเนื้อหาบทเรียน และสามารถอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจได้ ซึ่งส่งผลทำให้ ระดับคุณภาพของผลงานจากการทำกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่

เอกสารอ้างอิง

- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2541). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: บริษัท ต้นอ่อน ๑๙๙๙ จำกัด.
- สาโรช โศภีรักษ์. (2546). *นวัตกรรมการสอนที่ยืดผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ : บิ๊ค พอยท์
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). *20 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและการเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.